

Patrimoni 600 aniversari de la nau única de la catedral

D'esquerra a dreta, Pere Freixas, Joan Molina, Francesc Pardo i Narcís Reverendo, acompanyats per dos vocals del Col·legi d'Arquitectes, ahir a l'exposició ■ JOAN SABATER

“La catedral va ser una verdadera «obra de la seu»”

■ El Col·legi d'Arquitectes inaugura l'exposició en què es mostra el pergamí original de la consulta de mestres d'obres amb què es va decidir continuar la construcció de la catedral a una sola nau

Jordi Camps i Linnell
GIRONA

La demarcació de Girona del Col·legi d'Arquitectes de Catalunya (COAC) va inaugurar ahir 1416-1417. *La catedral de Girona, una o tres naus*, l'exposició que s'emmarca en els actes de commemoració del 600 aniversari de la nau gòtica, i que es podrà veure fins al 21 de maig. La mostra, que es fa a l'espai expositiu del mateix col·legi, se centra en la consulta a experts que va tenir lloc a cavall entre el 1416 i 1417, amb la qual dotze mestres d'obres i picapedrers van donar la seva opinió a favor i en contra [vegeu el reportatge precedent] de si continuar amb la projecció d'una única nau amb l'ampliació de la catedral a l'estil gòtic. Una reunió que va quedar registrada en un pergamí original que es conserva a l'Arxiu Capitular de Girona i ara s'exposa per primera vegada en públic. De

la documentació original també se'n pot veure el llibre del notari Pere Despont de 1386-1387, conservat a l'Arxiu Històric de Girona, que conté en aquest cas informació sobre la primera consulta realitzada trenta anys abans.

L'exposició es compon d'il·lustracions dels plànols i una sèrie de plafons amb les respostes dels picapedrers i mestres d'obres consultats amb tres preguntes. Recordem: set van votar a favor de construir tres naus a l'estil de les catedrals que s'estaven construint al nord d'Europa i cinc a favor de la nau única. Els canonges del capítol i el bisbe van optar per tirar endavant tenint en compte el que pensava la minoria local.

“Gens austera”

L'acte va tenir la participació del doctor Joan Molina, professor d'història de l'art medieval a la Universitat de Girona, i el doctor

Les frases

“Els promotors volien un edifici monumental on la sumptuositat i el luxe fossin elements implícits”

Joan Molina
PROFESSOR D'HISTÒRIA DE L'ART

“La construcció de la catedral de Girona va ser una «obra de la seu» per la seva singularització”

Pere Freixas
HISTORIADOR D'ART MEDIEVAL

“És remarcable que el capítol arrisqués per la creativitat i es decantés per la saviesa d'una minoria”

Francesc Pardo
BISBE DE GIRONA

Pere Freixas, historiador especialista en art medieval, que van contextualitzar la història d'aquesta edificació, considerada la construcció religiosa amb la nau central més gran amb els seus 34 metres d'altura i 23 metres d'amplada.

Amb la seva intervenció, Joan Molina va voler destacar que, malgrat la importància d'aquesta data commemorativa del 600 aniversari de la consulta definitiva, el projecte de construcció de la nau única és “la culminació d'un llarg procés”, que es remunta cent anys abans, al 1312, i a través del qual

hi ha “una voluntat manifesta de la recerca de la monumentalitat”, l'ambició de construir un “edifici espectacular que fos tan icònic com l'Òpera de Sidney o el Museu Guggenheim a al segle XX”, va posar com a exemple. Molina va documentar diversos moments d'aquest procés constructiu amb els quals queda clar, segons ell, la voluntat de concretar un temple religiós “monumental i on la sumptuositat i el luxe fossin elements implícits”. El fet que es bastís al llarg de la seva paral·lela, un mobiliari “gens austera” com el bal-

daquí o el retaule de plata “no fan més que refutar aquesta voluntat”, va declarar l'expert.

Així mateix, com va indicar, ho refermen els mateixos debats, l'eix de la discussió dels quals va anar canviant amb el temps. “Així, mentre a la reunió de 1386 el principal argument de la controvèrsia va ser la viabilitat estructural de la nau única, la consulta de l'any 1416 es va dedicar sobretot a dirimir quin dels dos projectes faria l'edifici més bell i singular”. “La recerca de la bellesa i de la solemnitat, i no els condicionants tècnics, van ser

doncs els motius fonamentals per aixecar la monumental nau única que encara podem admirar al creuar les portes de la catedral”, va remarcar.

Un llarg procés

Per la seva banda, Pere Freixas va impartir una altra lliçó magistral tot oferint un concís repàs històric per destacar com l'expressió “l'obra de la seu” —referida quan una obra s'allarga en el temps— “s'escau en la construcció de la nau única per la seva singularització”. Va destacar també com l'arc temporal que abraça la construcció de la catedral es remunta al segle IV, tot recordant que aleshores Sant Feliu era la catedral de Girona, i fins al 1975, amb la reconstrucció completada de la Porta dels Apòstols. Freixas també va voler remarcar les dificultats sorgides al llarg de tot aquest procés, destacant que fins a tres generacions de gironins van conviure amb una catedral “a mig fer i mig desfer” quan es van aturar les obres fins al 1513.

El president del Col·legi d'Arquitectes, Narcís Reverendo, i el bisbe Francesc Pardo van presidir aquest acte, en què Pardo va destacar com el seu predecessor fa 600 anys i el capítol “arrisquessin per la novetat i la creativitat, decantant-se per la saviesa d'una minoria”. ■